

MINISTERIET

NOTAT

4. november 2004

Kommenteret høringsnotat om udkast til forslag til lov om ændring af ophavsretsloven (Arkiver, biblioteker og museer samt syns- og læsehandicappede)

Kulturministeriet udsendte den 14. september 2004 et udkast til lovforslag om ændring af ophavsretsloven (Arkiver, biblioteker og museer samt syns- og læsehandicappede m.v.) til høring. Som bilag vedlægges en oversigt over de i alt 55 organisationer m.v., der har afgivet høringssvar.

I det følgende redegøres for hovedsynspunkterne i de modtagne høringssvar efter følgende afsnitsinddeling:

1. Generelt
2. Arkiver, biblioteker og museer
3. Gengivelse af kunstværker
4. Syns- og læsehandicappede
5. Øvrige spørgsmål

1. Generelt

Akademikernes Centralorganisation, Danmarks Biblioteksskole, Danmarks Forskningsbiblioteksforening, Dansk Musikerforbund, Dansk Journalistforbund, Den Kgl. Veterinær- og Landbohøjskole, Det Kongelige Bibliotek, Det Kongelige Teater, Forbrugerrådet, Forskningsbibliotekets Chefkollegium, KODA/NCB, Ordblinde/Dysleksiforeningen, Rektorkollegiet, Samrådet for Ophavsret og Statsbiblioteket giver udtryk for generel tilslutning til lovforslaget.

2. Arkiver, biblioteker og museer (Lovforslagets § 1, nr. 3, vedr. §§ 16–16 b)

Forskeradgang (§ 16 a, stk. 3, i lovforslaget)

Danmarks Biblioteksskole, Det Kongelige Bibliotek, Rektorkollegiet og Statsbiblioteket er positive over for forslaget om en udvidelse af forskernes adgang til udgivne værker.

Danmarks Biblioteksskole, Danmarks Forskningsbiblioteksforening, Det Kongelige Bibliotek, Forskningsbibliotekernes Chefkollegium, Københavns Kommune, Rektorkollegiet og Statsbiblioteket finder, at definitionen af "forsker" er for snæver og bør udvides til at omfatte som minimum kandidat- og ph.d.-studerende.

Kulturministeriets kommentar: Imødekommes delvis, idet det i lovforslagets bemærkninger er anført, at ph.d.-studerende som udgangspunkt anses som forskere. Endvidere fremgår det af bemærkningerne, at andre personer med en dokumenteret forskningsmæssig interesse efter en konkret vurdering også vil kunne anses som forskere.

Rektorkollegiet finder det beklageligt, at forskningsbaseret undervisning ikke er omfattet.

Kulturministeriets kommentar: Imødekommes ikke, da der findes en velfungerende aftalelicens i ophavsretslovens § 16, stk. 3, om rvisningsvirksomhed.

COPY-DAN Billedkunst, Dansk Forfatterforening, Dansk Journalistforbund, Dansk Musikerforbund, Danske Mediers Forum, Danske Skønlitterære Forfattere, KODA/NCB og Samrådet for Ophavsret finder høringsudkastet for vidtgående. Det foreslås, at brugerkrædsen indskrænkes, at materialet begrænses til radio/tv-udsendelser og internetmateriale, og at udnyttelsesadgangen præciseres.

Kulturministeriets kommentar: Imødekommes delvis.

Dansk Journalistforbund er enig med Kulturministeriet i, at journalister bør sidestilles med forskere.

Akademikernes Centralorganisation, COPY-DAN Billedkunst, COPY-DAN Tekst & Node, Dansk Forfatterforening, Dansk Journalistforbund, Dansk Musikerforbund, Danske Skønlitterære Forfattere, Den danske Forlæggerforening, KODA/NCB og Samrådet for Ophavsret gør opmærksom på, at høringsudkastet vil underminere organisationernes mulighed for at indgå aftaler i henhold til den eksisterende aftalelicens i § 16, stk. 2 (lovforslagets § 16 b), som netop blev indført af hensyn til forskere.

Kulturministeriets kommentar: Kulturministeriet har ændret lovforslaget, således at det ikke vil berøre aftalelicensens anvendelsesområde.

COPY-DAN Tekst & Node, Dansk Forfatterforening, Danske Mediers Forum, Danske Skønlitterære Forfattere og Den danske Forlæggerforening mener, at forslaget til § 16, stk. 2, 2. pkt., i høringsudkastet helt bør udgå.

Kulturministeriets kommentar: Imødekommes delvis, idet forskeradgangen i lovforslagets § 16 a, stk. 3, er blevet begrænset i forhold til høringsudkastet.

Danske Mediers Forum, Den danske Forlæggerforening, Det Kongelige Bibliotek og Statsbiblioteket påpeger et praktisk problem i forbindelse med at administrere og overholde kravet om, at værket ikke må kunne erhverves i "almindelig handel". Det foreslås i øvrigt at udtrykket præciseres med henblik på at fastslå, at online køb af digitale udgaver på nettet er omfattet.

Kulturministeriets kommentar: Imødekommes, idet det i bemærkningerne til forslaget er præciseret, at udtrykket "almindelig handel" også omfatter online-køb via internettet.

Statsbiblioteket fremsætter et ønske om at udvide aftalelicensen i § 16 b til også at omfatte tilrådighedsstillelse on demand.

Kulturministeriets kommentar: Imødekommes ikke. I henhold til Kulturministeriets arbejdsprogram af 13. maj 2004 tages dette spørgsmål op til fornyet vurdering i 2006/2007, når der er indhøstet erfaringer med den gældende aftalelicens.

Danmarks Forskningsbiblioteksforening efterlyser en forbedring af den generelle adgang til digitale dokumenter.

Brug på stedet (§ 16 a, stk. 1 og 2, i lovforslaget)

Danmarks Biblioteksskole, Danske Mediers Forum, Det Kongelige Bibliotek og Statsbiblioteket ser positivt på ændringen hvorved almenhedens adgang til pligtafleveret materiale forbedres.

Biblioteksstyrelsen støtter forslaget, men støtter også en præcisering vedrørende almenhedens adgang til lukket internetmateriale.

Kulturministeriets kommentar: Imødekommes. I lovforslaget sondres der ikke mellem lukket og åbent internetmateriale.

Danske Mediers Forum, Det Kongelige Bibliotek og Statsbiblioteket gør opmærksom på en problemstilling vedrørende sondringen mellem åbent og lukket internetmateriale i høringsudkastet, som bevirker, at lukket materiale på mediernes hjemmesider bliver offentligt tilgængeligt, hvis det var frit tilgængeligt på indsamlingstidspunktet.

Kulturministeriets kommentar: Imødekommes, idet der i lovforslaget ikke sondres mellem åbent og lukket internetmateriale.

Statsbiblioteket finder, at tilrådighedsstillelse af film skal kunne ske på samtlige pligtafleveringsinstitutioner.

Kulturministeriets kommentar: Imødekommes.

Det Kongelige Bibliotek finder det urimeligt, at kopier fremstillet til forskningsformål ikke må udnyttes på anden måde.

Biblioteksstyrelsen og Det Kongelige Bibliotek finder begrænsningen til at stille pligtafleveret materiale til rådighed for én person ad gangen for snæver.

Kulturministeriets kommentar: Imødekommes, idet det er præciseret i forslaget til § 16 a, stk. 2, at pligtafleveringsinstitutionerne kan stille det pligtafleverede materiale til rådighed på stedet for enkelte personer ad gangen.

Det Danske Filminstitut anfører, at ét værk kun skal være tilgængeligt for én bruger ad gangen, når det gælder pligtafleveret filmmateriale.

COPY-DAN Billedkunst støtter forslaget men ønsker en præcisering af, at bestemmelsen ikke hjemler gengivelse af værker på storskærm for en større kreds af personer.

Kulturministeriets kommentar: Imødekommes.

Danske Mediers Forum foreslår, at også DR og TV 2 skal kunne stille deres udsendelser til rådighed med henblik på brug på stedet.

Kulturministeriets kommentar: Imødekommes ikke. Forslaget om ændring af ophavsretsloven skal ses i lyset af pligtafleveringslovforslaget, hvor det alene er pligtafleveringsinstitutionerne, som får mulighed for at stille pligtafleveret materiale til rådighed for almenheden. DR og TV 2 vil kunne stille egne udsendelser til rådighed efter aftale med de medvirkende rettighedshavere.

Andet

Dansk Journalistforbund, Dansk Musikerforbund, KODA/NCB og Samrådet for Ophavsret forholder sig positivt til udvidelsen af kopiering af værker i bibliotekets samlinger efter § 16, stk. 4.

Danske Mediers Forum finder § 16, stk. 4, for vidtgående og foreslår, at den indskrænkes, så der kun må fremstilles ét eksemplar af et værk.

Kulturministeriets kommentar: Imødekommes ikke, idet det ikke findes nødvendigt eller hensigtsmæssigt at begrænse ABM-institutionernes kopieringsadgang til ét eksemplar.

Det Kongelige Bibliotek og Statsbiblioteket påpeger, at det forekommer uhensigtsmæssigt, at kopier fremstillet med hjemmel i § 16, stk. 2, ikke må udlånes i stedet for originalen.

Kulturministeriets kommentar: Imødekommes, idet det fremgår af lovforslagets § 16, stk. 6, 2. pkt., at eksemplarer, der er fremstillet i sikkerheds- og beskyttelsesøjemed, i særlige tilfælde kan udlånes i stedet for originalen.

Danske Mediers Forum og Den danske Forlæggerforening mener, at det med hensyn til § 16, stk. 3 og stk. 4, bør præciseres i bemærkningerne, at der ikke er kopieringsadgang af en bog, hvis biblioteket kan erhverve værket i

digital form m.v.

Kulturministeriets kommentar: Imødekommes.

3. Gengivelse af kunstværker (lovforslagets § 1, nr. 7, vedr. § 24, stk. 1)

Danske Mediers Forum kan tilslutte sig forslaget.

Det Kongelige Bibliotek er positive over for adgangen til at gengive kunstværker i forbindelse med promovering af udstillinger.

COPY-DAN Billedkunst bakker op omkring en ændring af bestemmelsen, men efterlyser en begrænsning af antallet af værker for så vidt angår adgangen til gengivelse af værker i forbindelse med meddelelser om udstillinger på internettet.

Kulturministeriets kommentar: Kulturministeriet finder ikke grundlag for at fiksere antallet af kunstværker, som kan gengives med hjemmel i bestemmelsen; ligesom efter gældende ret bør museerne kunne gengive et eller flere af de udstillede kunstværker, i det omfang det er nødvendigt for at reklamere for udstillingen.

Akademiraadet anfører, at adgangen til gengivelse af kunstværker bør ændres, så værker, der udbydes til salg, ikke omfattes.

Kulturministeriets kommentar: Imødekommes ikke.

4. Syns- og læsehandicappede (lovforslagets § 1, nr. 5, vedr. § 17)

Danske Mediers Forum og Den danske Forlæggerforening tilslutter sig forslaget.

Det Centrale Handicapråd støtter forslaget. Rådet ønsker en yderligere undtagelse fra eneretten for at imødekomme et behov for online-adgang til rene digitale tekster.

Kulturministeriets kommentar: Kulturministeriet finder ikke tilstrækkelig anledning til at fremsætte forslag af denne karakter.

Dansk Forfatterforening, Danske Skønlitterære Forfattere og Den danske Forlæggerforening finder, at der bør stilles krav om sikkerhed mod misbrug af § 17, stk. 1, svarende til sikkerhedskravet i lovforslaget til § 17, stk. 3.

Kulturministeriets kommentar: Imødekommes ikke. § 17, stk. 1, foreslås ikke ændret, og kravet om øget sikkerhed er knyttet op som en forudsætning for en øget udnyttelsesadgang.

De Samvirkende Invalideorganisationer mener, at Kulturministeriet bør godkende de institutioner, der benytter § 17.

Kulturministeriets kommentar: Kulturministeriet finder ikke tilstrækkelig anledning til at fremsætte forslag af denne karakter.

5. Øvrige spørgsmål

Multi Medie Foreningen forholder sig kritisk over for sondringen mellem computerspil og edb-programmer.

Kulturministeriets kommentar: Høringssvaret bygger på en misforståelse. Lovforslaget ændrer ikke på det forhold, at computerspil fortsat betragtes som edb-programmer i ophavsretslovens forstand.

Dansk Artist Forbund ønsker artistbeskyttelse indført.

Kulturministeriets kommentar: På baggrund af en henvendelse fra Dansk Artist Forbund indledte Kulturministeriet i 2003 en dialog med Dansk Artist Forbund om et evt. behov for at indføre en særlig artistbeskyttelse i ophavsretsloven. Artistforbundet skulle foretage visse undersøgelser og herefter fremsende relevant materiale til Kulturministeriet som grundlag for de videre drøftelser. Da Kulturministeriet ikke hørte nærmere fra artistforbundet, har arbejdet været sat i bero, jf. Kulturministeriets arbejdsprogram af 13. maj 2004. Kulturministeriet er på baggrund af Artistforbundets fornyede henvendelse indstillet på at genoptage drøftelserne med forbundet og andre berørte parter.

Dansk Artist Forbund og Dansk Musiker Forbund efterlyser en præcisering af Gramex's legitimation til at forvalte rettigheder efter § 68.

Kulturministeriets kommentar: Gramex har i en henvendelse til ministeriet fremsat et lignende ønske. Henvendelsen er sendt til DR og TV 2 Danmark A/S med henblik på en udtalelse.

Danske Mediers Forum anbefaler at begrænse lovforslaget til de ændringer, som direkte udspringer af lovforslaget til pligtafleveringsloven.

Dansk Journalistforbund, Dansk Musiker Forbund, KODA/NCB og Samrådet for Ophavsret kritiserer den meget korte høringsfrist.

Bilag

Skrevet med fed: kommentarer

Skrevet med alm.: ingen kommentarer

Hørings svar vedrørende ændring af ophavsretsloven (efteråret 2004)

Grønlands Hjemmestyre	20. september 2004
Indenrigs- og Sundhedsministeriet	21. september 2004
Praktiserende Arkitekters Råd	22. september 2004
Advokatrådet	23. september 2004

BlindeFonden	24. september 2004
Gramex	22. september 2004
Akademiraadet	27. september 2004
HTS Interesseorganisationen	28. september 2004
Kirkeministeriet	28. september 2004
Skatteministeriet	28. september 2004
Den Kgl. Veterinær- og Landbohøjskole	29. september 2004
Forskningsbibliotekernes Chefkollegium	29. september 2004
HORESTA	29. september 2004
København Kommune	29. september 2004
Økonomi- og Erhvervsministeriet	27. oktober 2004
COPY-DAN Tekst & Node	28. september 2004
Akademikernes Centralorganisation	30. september 2004
Audioteket	30. september 2004
COPY-DAN Billedkunst	30. september 2004
Danmarks Forskningsbiblioteksforening	30. september 2004
Foreningen af Danske Kunstmuseer	30. september 2004
Danske Reklame- og Relationsbureauers Brancheforening	30 september 2004
De Samvirkende Invalideorganisationer	30. september 2004
Den danske Forlæggerforening	30. september 2004
Det Kongelige Teater	30. september 2004
Ordblinde/Dysleksiforeningen i Danmark	30. september 2004
Socialministeriet	30. september 2004
Videnskabsministeriet	30. september 2004
Beskæftigelsesministeriet	1. oktober 2004
Biblioteksstyrelsen	1. oktober 2004
Danmarks Biblioteksskole	1. oktober 2004
Dansk Artist Forbund	1. oktober 2004

Dansk Forfatterforening	1. oktober 2004
Dansk Journalistforbund	1. oktober 2004
Dansk Musiker Forbund	1. oktober 2004
Danske Mediers Forum	1. oktober 2004
Det Centrale Handicapråd	1. oktober 2004
Det Kongelige Bibliotek	1. oktober 2004
Domstolsstyrelsen	1. oktober 2004
Frederiksberg Kommune	1. oktober 2004
Fødevarerministeriet	1. oktober 2004
Multi Medie Foreningen	1. oktober 2004
Samrådet for Ophavsret	1. oktober 2004
Statsbiblioteket	1. oktober 2004
TDC	1. oktober 2004
Dansk Industri	4. oktober 2004
Det Danske Filminstitut	4. oktober 2004
KODA/NCB	4. oktober 2004
Rektorkollegiet	4. oktober 2004
Finansrådet	5. oktober 2004
Danske Skønlitterære Forfattere	6. oktober 2004
Producentforeningen	6. oktober 2004
Forbrugerrådet	8. oktober 2004
Datatilsynet	11. oktober 2004
IFPI Danmark	11. oktober 2004